

Ανάλυση πρακτικών Ελληνικού Κοινοβουλίου της Τελευταίας Δεκαετίας: Η Περίπτωση της Προσχολικής Αγωγής

Αμβροσιάδης Εμμανουήλ

Εκπαιδευτικός Πληροφορικής (ΠΕ86), ΜEd & ΠΕ60 Προσχολικής αγωγής και εκπαιδευτικού σχεδιασμού, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

eamnro@gmail.com

Περίληψη

Ο κοινοβουλευτικός λόγος αποτελεί σημαντικό πεδίο έρευνας και η ανάλυση του μπορεί να μας δώσει χρήσιμες πληροφορίες. Οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι ενδιαφέρονται πραγματικά για θέματα που σχετίζονται με την προσχολική αγωγή και πόσο συχνά τα συζητάνε στην βουλή; Για να μπορέσει να απαντηθεί το ερώτημα αυτό έγινε συλλογή και ανάλυση των πρακτικών της βουλής. Η συλλογή του γλωσσικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή και η ανάλυση του με τα κατάλληλα εργαλεία υπολογιστικής γλωσσολογίας μας επιτρέπει να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι θεσμικοί μας εκπρόσωποι έχουν την εκπαίδευση των νηπίων στις άμεσες προτεραιότητες τους. Η επεξεργασία του σώματος κειμένων από την συγκέντρωση των δεδομένων του κοινοβουλευτικού λόγου μας οδηγεί στη διαπίστωση του βαθμού ενασχόλησης των μελών του Ελληνικού Κοινοβουλίου με την τόσο σημαντική αγωγή των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Τα δεδομένα της παρούσας εργασίας εμφανίζονται υπό την μορφή λιστών συχνοτήτων λέξεων και συμφραστικών πινάκων σχετικά με τις αναφορές στην προσχολική αγωγή στο λόγο των γυναικών και ανδρών βουλευτών.

Ερευνητικό ερώτημα

Η φοίτηση στο νηπιαγωγείο θεωρείται πολύ σημαντική για την υπόλοιπη ζωή του παιδιού, καθώς είναι η περίοδος κατά την οποία οι άνθρωποι αναπτύσσουν όχι τόσο τις γνωστικές δεξιότητές τους, αλλά τον συναισθηματικό τους κόσμο. Οι ψυχολόγοι θεωρούν την προσχολική ηλικία από 0 έως 6 ετών την πιο κρίσιμη ηλικία στη ζωή ενός ανθρώπου. Η ηλικία αυτή θεωρείται ιδιαίτερα ευαίσθητη και σημαντική για την ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου. Αναπτύσσεται η γλώσσα και η νοημοσύνη με τρόπο που δεν μπορεί να αναπληρωθεί αργότερα (Νικολαΐδης, 2017). Κατά συνέπεια, η αγωγή και η εκπαίδευση που αποκτούν στην τρυφερή αυτή ηλικία θεωρείται πολύ μεγάλης σημασίας. Σύμφωνα με διεθνείς έρευνες τα παιδιά θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα ερεθίσματα από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους τα οποία θα συμβάλλουν στην κοινωνικοποίηση τους και στην διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους. Σε αυτήν την εργασία προσπαθούμε να διερευνήσουμε τον βαθμό ενδιαφέροντος που δείχνουν οι κοινοβουλευτικοί μας εκπρόσωποι σε θέματα που σχετίζονται με την προσχολική εκπαίδευση.

Δεδομένα και μεθοδολογία

Η πολιτεία και οι φορείς εκπαίδευσης οφείλουν να ισχυροποιήσουν το θεσμικό πλαίσιο για την θωράκιση ενός επικοινωνιακού πλαισίου στην προσχολική αγωγή και γενικότερα στην εκπαίδευση, καθώς η απρόσκοπτη και αποτελεσματική επικοινωνία αποτελεί προϋπόθεση προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου και εξομάλυνσης των αντιπαραθέσεων εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων (Σταμάτης, 2015). Κατά πόσο όμως οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι ενδιαφέρονται πραγματικά και συζητάνε στην βουλή για θέματα που σχετίζονται με την προσχολική αγωγή;

Απάντηση στο παραπάνω ερώτημα έρχεται να δώσει η συλλογή και ανάλυση των πρακτικών της βουλής της τελευταίας δεκαετίας. Το αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η επεξεργασία κοινοβουλευτικού λόγου για την ποσοτική εξαγωγή πληροφορίας που αφορά στην προσχολική αγωγή από μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου στο λόγο τους. Εξάγονται λίστες συχνοτήτων λέξεων και συμφραστικοί πίνακες σχετικά με τις αναφορές της προσχολικής αγωγής στο λόγο των γυναικών και ανδρών βουλευτών του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Η χρήση της γλώσσας στην πολιτική παίζει σημαντικό ρόλο στις διεθνείς σχέσεις και στη διπλωματία αλλά και στην επικοινωνία των πολιτικών προσώπων με τους πολίτες. Η επεξεργασία σωμάτων κειμένων πραγματοποιείται χωρίς προκατάληψη χάρη στην αυτόματη επεξεργασία του γλωσσικού υλικού για τη μελέτη της πραγματικής χρήσης της γλώσσας. Τα σώματα κειμένων χρησιμοποιούνται για τη εξαγωγή πληροφορίας η οποία δεν είναι πάντα εμφανής και συμβάλλουν στη διερεύνηση γλωσσικών προβλημάτων σχετικών με τη γλώσσα με τρόπο ακριβή, πλήρη και γρήγορο που δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί με παραδοσιακές τεχνικές. Εξειδικευμένα εργαλεία καθιστούν όλο και πιο εύκολη την εξαγωγή στατιστικών από τα σώματα κειμένων χωρίς βέβαια η αυτοματοποίηση της διαδικασίας να αποκλείει κάποιες φορές την ανθρώπινη παρέμβαση (van Dijk, 2002, Van Dijk, 1997, Van Dijk, 1994).

Το γλωσσικό υλικό συλλέχτηκε από τον επίσημο ιστότοπο του Ελληνικού Κοινοβουλίου (www.hellenicparliament.gr) και περιλαμβάνει όλες τις ομιλίες της τελευταίας δεκαετίας. Η εργασία για τη μελέτη αυτή βασίστηκε σε διάφορες τεχνικές υπολογιστικής ανάλυσης σωμάτων κειμένου (McEnery και Hardie 2012, Pezik 2010, Stubbs 1996, Mason 2000). Αφού συγκεντρώθηκε το σύνολο των δεδομένων για ανάλυση το επόμενο βήμα ήταν να εξεταστούν συστηματικά οι λέξεις που αναφέρονται στον όρο προσχολική με τα συμφραζόμενα της και γύρω από τον όρο αγωγή. Αυτό επιτεύχθηκε με την συμπερίληψη των λέξεων δεξιά και αριστερά του όρου κλειδιού, απεικονίζονται τα πρώτα πέντε αποτελέσματα (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Συμφραζόμενα στην προσχολική αγωγή

	Λέξεις αριστερά	Λέξεις κλειδιά	Λέξεις δεξιά
1			
2	τραετία όλα τα σχολεία από την	προσχολική αγωγή,	από την προνηπιακ
3	παιδί τριών χρονών και πάνω σε	προσχολική αγωγή.	Σ' αυτή τη
4	παιδί τεσσάρων χρονών και πάνω σε	προσχολική αγωγή.	Όταν αυτή τη
5	η χρηματοδότηση είναι ελλειψής στην	προσχολική αγωγή	Στο σχολικό

Ευρήματα

Δημιουργήθηκαν συνολικά 384 γραμμές συμφραζομένων στην πρωτοβάθμια και 33 με τον όρο αγωγή παρουσιάζονται επίσης άλλες λέξεις με παρόμοια σημασία. Τα αποτελέσματα αναλύθηκαν περαιτέρω για όλους μαζί, άντρες και γυναίκες πολιτικοί και ξεχωριστά για κάθε ομάδα με σήμανση και όλων των σημαντικών παρατηθέντων λέξεων με τις υψηλότερες συχνότητες. Ο πίνακας 2 (τα πρώτα πέντε αποτελέσματα) εμφανίζει τα συμφραζόμενα γύρω από την λέξη πρωτοβάθμια. Παρατηρούμε ότι συνήθως ακολουθείται από την λέξη δευτεροβάθμια σε ποσοστό 79% και την λέξη εκπαίδευση με ποσοστό 22% αντίστοιχα.

Πίνακας 2: Συμφραζόμενα στην Πρωτοβάθμια

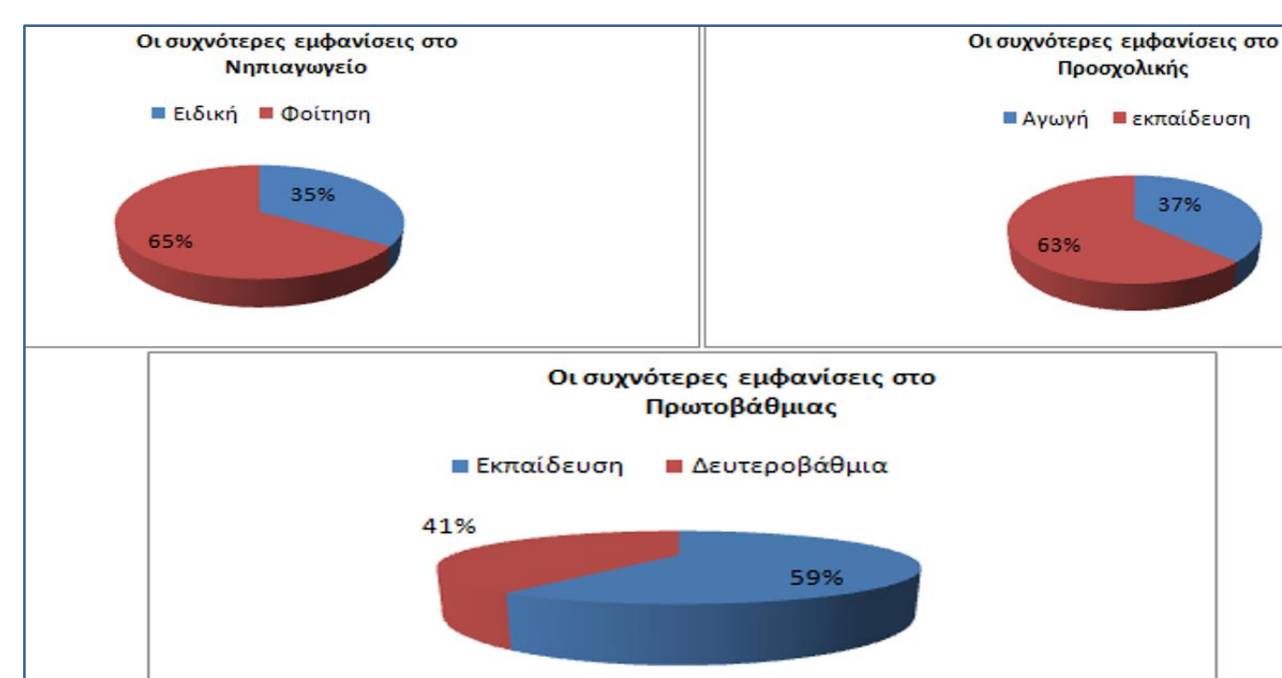
	Λέξη κλειδί - Πρωτοβάθμια
1	είναι η ισόρροπη ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας
2	ευτικό μας σύστημα, δηλαδή την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθ
3	ων αθλητικής διεκδούλωσης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, Παράλ
4	του συστήματος στον βαθμό που η πρωτοβάθμια εκπαίδευση έρχεται
5	από σχετικό έγγραφο της Δ/νσης πρωτοβάθμιας Εκπ/σης Αχαΐας.

Ο πίνακας 3 (τα πρώτα πέντε αποτελέσματα) μας δείχνει την χρήση της λέξης νηπιαγωγείο μαζί με τα συμφραζόμενα της και την συχνότητα επανάληψης της στον λόγων των πολιτικών ανδρών και γυναικών. Το ποσοστό εμφάνισης αυτής της λέξης κυμαίνεται στο 2%.

Πίνακας 3: Συμφραζόμενα στο νηπιαγωγείο

	Λέξη κλειδί -Νηπιαγωγείο
1	μπορεί να εργάζεται. Ολοήμερο νηπιαγωγείο, σταδιακά, από τη
2	του προβλήματος των αποσπάσεων νηπιαγωγών από την Π/θμια Εκπ
3	ζητεί την επαναλειτουργία του νηπιαγωγείου Κορώνου Νάζου. 9
4	τις νομαρχίες, τους δήμους, τα νηπιαγωγεία με νοίκια, τα οπ
5	ωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας (Νηπιαγωγείο, Δημοτικά, Γυμνάσι

Στη εικόνα 1 παρουσιάζονται οι δυο λέξεις με τις περισσότερες εμφανίσεις δίπλα στην προσχολική, το νηπιαγωγείο και την πρωτοβάθμια. Η αγωγή και η εκπαίδευση είναι οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες λέξεις για την προσχολική. Η ειδική και η φοίτηση για το νηπιαγωγείο και η εκπαίδευση και δευτεροβάθμια για την λέξη πρωτοβάθμια.

Εικόνα 1. Λέξεις με συχνές εμφανίσεις δίπλα σε νηπιαγωγείο, προσχολική και πρωτοβάθμια.

Ο πίνακας 4 συγκεντρώνει την συχνότητα επανάληψης των λέξεων που σχετίζονται με την προσχολική αγωγή. Το μεγαλύτερο ποσοστό το έχει η λέξη Εκπαίδευση με 39%, ενώ το χαμηλότερο εμφανίζετε στην προσχολική με μόλις 2%.

Πίνακας 4: Συχνότητες συμφραζόμενων λέξεων στην προσχολική αγωγή

	Λέξη	% επί του συνόλου
1.	Αγωγή	3%
2.	Δευτεροβάθμια	30%
3.	Ειδική	5%
4.	Εκπαίδευση	39%
5.	Νηπιαγωγείο	21%
6.	Προσχολική	2%
7.	Πρωτοβάθμια	18%
8.	Φοίτηση	29%

Συμπεράσματα

Στην εργασία αυτή έγινε προσπάθεια να εξεταστεί, με τη χρήση εργαλείων της γλωσσολογίας και του σώματος κειμένων των ομιλιών του ελληνικού κοινοβουλίου, η στάση των πολιτικών απέναντι στην προσχολική αγωγή τα τελευταία δέκα έτη. Έγινε ανάλυση στη συχνότητα της χρήσης λέξεων που σχετίζονται με την προσχολική αγωγή. Έμφαση δόθηκε σε λέξεις που επικεντρώνονται στην προσχολική αγωγή, ιδιαίτερα σε αλληλεπιδράσεις με τις λέξεις κλειδιά όπως νήπια, νηπιαγωγείο, αγωγή. Τα αρχικά ευρήματα καθιστούν το ενδιαφέρον των πολιτικών για την προσχολική αγωγή σε χαμηλό βαθμό σε σχέση με πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Οι ομιλίες τους αφορούν κυρίως την ανώτερη, δευτεροβάθμια, και επαγγελματική εκπαίδευση με ελάχιστες αναφορές στην προσχολική αγωγή. Η συχνότητα εμφάνισης της λέξης κλειδί προσχολική είναι χαρακτηριστική σε σχέση με το ευρύτερο δείγμα των περίπου 10.000.000 λέξεων, το οποίο είναι βαθιά απογοητευτικό σε μια πρώτη ανάγνωση των αποτελεσμάτων. Εν κατακλείδι, απαιτείται περαιτέρω έρευνα για την ανάλυση του πλαισίου των λέξεων από τον κοινοβουλευτικό λόγο των πολιτικών. Σε μελλοντικές εργασίες υπάρχει η πρόθεση να συγκριθούν τα στοιχεία από το ελληνικό κοινοβούλιο με τα στοιχεία των κοινοβουλίων άλλων χωρών, καθώς και από δημοσιεύσεις, ομιλίες και δηλώσεις πολιτικών στο κοινό.

Αναφορές

- Mason O. (2000). Programming for Corpus Linguistics: How to do Text Analysis with Java. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- McEnery T. and Hardie A. (2012). Corpus Linguistics Method, Theory and Practice. New York: Cambridge University Press.
- McEnery, T., Tono, Y. and Xiao R. (2005). Corpus-based Language Studies. London: Routledge
- Pezik, P. (2010) Computational and Corpus Linguistics. In New Ways to Language edited by Piotr Pezik. Wydawnictwo: University Lodzkiego.
- Stubbs, M. (1996). Text and Corpus Analysis: Computer Assisted Studies of Language and Culture. Oxford: Blackwell
- van Dijk, T. A. (2002). "Political Discourse and Political Cognition." In Politics as Text and Talk: Analytic Approaches to Political Discourse, edited by Paul Chilton and Christina Schäffner 203-237. Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- van Dijk, T.A. (1997). "What is Political Discourse Analysis." In Political Linguistics, edited by Jan Blommaert and Chris Bulcaen 11-52. Amsterdam: John Benjamin Publishing Company.
- van Dijk, T.A. (1994). "Discourse analysis and social analysis." Discourse and Society 5(2): 163–164.
- Νικολαΐδης, Η. (2017). Γιατί Η Ελλάδα Πρέπει Να Επενδύσει Στην Προσχολική Αγωγή. Διαθέσιμο στο : https://www.dianeosis.org/2017/02/prosxoliki_agogi/ (24/05/2018)
- Σταμάτης Π.Ι.(2015). Προσχολική και πρωτοσχολική παιδαγωγική. Αθήνα. Διάδραση